

Research Article

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในตำบลแพรกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

Creative Leadership of School Administrators in Phraeksa Subdistrict Schools under the Office of Samut Prakan Primary Educational Service Area 1

ณภัทรกมล รุ่งสว่าง^{1*} และ ปทุมพร เปี้ยถนอม²
Napathkamol Rungsawang¹ and Patumphorn Piatanom²

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย^{1*,2}
Educational Administration Program, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Bangkok, Thailand

Email : sugar_cream154@hotmail.com^{1*}

Received: 2020-06-04

Revised: 2020-08-26

Accepted: 2020-10-10

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในตำบลแพรกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนโรงเรียนในตำบลแพรกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 108 คน จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.989 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า 2.1) ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และ 2.2) ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการยืดหยุ่นและปรับตัว ไม่พบความแตกต่าง

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

This survey research aimed to study and compare creative leadership of school administrators in Phraeksa subdistrict schools under the Office of Samut Prakan Primary Educational Service Area 1. The samples consisted of 108 teachers who worked in Phraeksa subdistrict schools under the office of Samut Prakan Primary Educational Service Area 1 in 2019 academic year, were categorized according to level of education and work experience. The instrument was a questionnaire querying about opinion about creative leadership of school administrators. The questionnaire's reliability was at 0.989. Arithmetic mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA, and Scheffe's method were used to analyze the data. The findings were: 1) The overall teachers' opinion about creative leadership of school administrators was at high level, considering each dimension of the opinion, all of them were also at high level, and 2) when comparing teachers' opinion about creative leadership of school administrators, it was found that 2.1) there was no difference of opinion about creative leadership of school administrators among teachers with different educational level, both in each dimension and the overall opinion, and 2.2) opinion about creative leadership of school administrators among teachers with different experience was found to be different at a significant level of .05, both with the overall opinion and in each dimension, except for the opinion about the flexibility and adaptation, with was no difference.

Keywords: Leadership, Creative Leadership, School Administrators

บทนำ

การศึกษานับว่าเป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งสำหรับการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า ช่วยสร้างบุคคลให้มีลักษณะนิสัยจิตใจที่ดีงาม รู้จักคิด รู้จักทำ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ สามารถแก้ไขปัญหา นำพาประเทศสู่การพัฒนาในด้านต่าง ๆ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การศึกษานำทางไปสู่การพัฒนาพลเมืองไทยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่ง

ชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนด พันธกิจของสถานศึกษาในทุกหมวด ให้สามารถบริหารจัดการให้เกิดคุณภาพแก่ผู้เรียนได้มากที่สุด สถานศึกษาจึงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต มีการตัดสินใจแก้ปัญหา และนำไปสู่การคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นการคิดในระดับสูงขึ้นไป

การบริหารสถานศึกษานับว่ามีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้บริหารในการบริหารจัดการ

สถานศึกษาที่ผู้บริหารดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ อาศัยความร่วมมือของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยการวางแผนการวินิจฉัยสั่งการ การควบคุม และการจัดการเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษา สัมมาธินิธิย์ (Rathanit, 2010) ซึ่งผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญในการบริหารจัดการสถานศึกษาและอำนวยความสะดวก ประสานงานให้ทุกคนในองค์กรทำงานสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด พันธกิจของสถานศึกษาจึงขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำที่จะพัฒนาปรับปรุงวิธีการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ เพราะนอกจากจะเป็นผลดีต่อองค์กรนั้นโดยตรงแล้ว ยังทำให้องค์กรสามารถปรับตัวรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างเหมาะสม สามารถเผชิญปัญหาท้าทายในทุกด้านตาม การเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง อีกทั้งผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักการยืดหยุ่นและปรับตัวเข้ากับสิ่งใหม่ มีการติดต่อประสานงานกับบุคลากรในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างเครือข่ายทีมงานคุณภาพ ใช้ความสามารถในการจูงใจ ประสานงาน และนำบุคคลอื่น ๆ อย่างมีวิสัยทัศน์ จินตนาการ และความยืดหยุ่นด้วยวิธีการหรือแนวทางใหม่ ๆ อย่างท้าทายและสร้างสรรค์ โดยอาศัยปัจจัยทางด้าน 1) สภาพแวดล้อมแบบเปิด ด้วยการไว้วางใจให้อิสระในการคิด และพร้อมสนับสนุน ความคิดใหม่ ๆ 2) แรงจูงใจภายในด้วยการมีความอยากร ความหวัง ความปรารถนา ความเพียรพยายาม มุ่งมั่น ทุ่มเทเพื่อให้เป็น

คนที่ประสบความสำเร็จ และ 3) ความรู้เชิงลึก ด้วยการมีความรู้แนวกว้างและลึก มีทักษะประสบการณ์อันจะส่งผลให้เกิดแนวทางที่ชาญฉลาดในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ คุณสมบัติดังกล่าวเป็นคุณสมบัติของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ (Patipan, 2012)

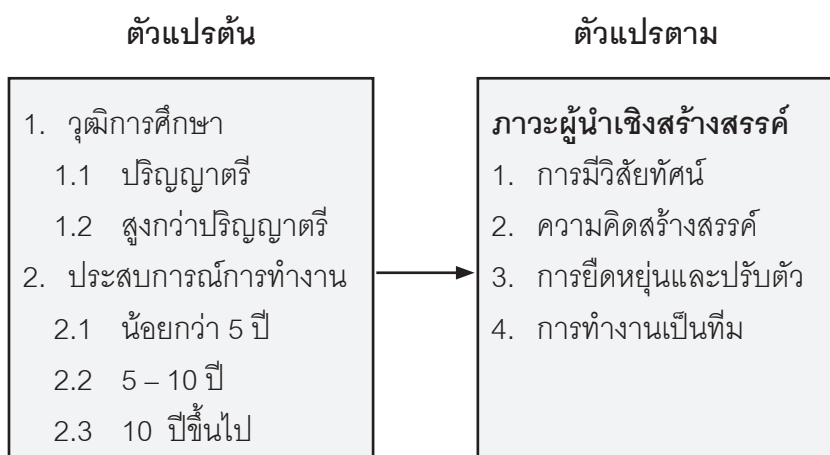
แต่ปัจจุบันพบว่า ประสิทธิภาพของผู้เรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนขาดทักษะกระบวนการคิด เน้นท่องจำ ขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีการแสดงความคิดเห็นน้อย ขาดแรงจูงใจเป็นแรงขับเคลื่อนงาน และใช้เทคนิคเก่า ๆ ในการบริหารจัดการ ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้เรียนและทำให้องค์กรไม่เกิดการกระตุ้นพัฒนา จนทำให้เกิดปัญหาด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา จากปัญหาดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีวิสัยทัศน์ในการมองภาพอนาคตว่าจะบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างไร จะหาแนวทางการบริหารจัดการใหม่ ๆ เป็นที่ยอมรับพัฒนาบุคลากรที่สามารถคิด นอกกรอบ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ร่วมดำเนินงานเป็นทีมจัดการเรียนการสอน ดำเนินงานพัฒนาให้ผู้เรียนและสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพจนเป็นที่ยอมรับ สอดคล้องกับ รัตติกรณ์ จงวิศาล (Chongvisal, 2013) ที่กล่าวว่าภาวะผู้นำที่ดีย่อมมีอิทธิพลต่อการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี สามารถนำองค์กรไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มีคุณค่า และมีความจำเป็นต่อการนำองค์กรก้าวไปสู่อนาคตที่ดีมากขึ้นกว่าเดิม ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร จึงนับว่ามีความสำคัญต่อระบบการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยมีการขับเคลื่อนในการพัฒนา

ผู้เรียนและสถานศึกษาไปสู่เป้าหมาย ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่ดียิ่งขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในตำบลแพรรักษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และนำข้อค้นพบที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับการบริหารโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในตำบลแพรรักษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในตำบลแพรรักษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ การทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยด้านเนื้อหา มุ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการยืดหยุ่นและปรับตัว และด้านการทำงานเป็นทีม ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์จากแนวคิดและงานวิจัยของ ณัฐชนันท์ พูลแก้ว (Pulkaew, 2015), กฤษพล อัมระนันท์ (Amranan, 2015), ดวงแข ขำนอก (Kumnok, 2016), อนุชา จันทรแก้ว (Jankaew, 2016), ภรณ์ทิพย์ ปั่นก้อง (Pankong, 2016), อมรรัตน์ งามบ้านผือ (Ngambanphue, 2017) รอชียะห์ ลาเต๊ะ (Lateh, 2017), บงกช วิจิตร (Wichob, 2017, ภควรรณ ลุนสำโรง (Lunsumrong, 2017) และ ศิริวรรณ คำภูเงิน (Khampukern, 2018)

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนโรงเรียนในตำบลแพรรักษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 169 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนโรงเรียนในตำบลแพรรักษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 108 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) (Kaemkate, 2012) และกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จากการเปิดตารางของ Cohen, Manion and Morrison (2011, p.147)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในตำบลแพรรักษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

2.2 หาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับภาวะผู้นำและการบริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ จากนั้นนำค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruency: IOC) พิจารณาข้อคำถามที่มีค่า IOC 0.6 ซึ่งผลการวิเคราะห์ไม่มีข้อที่ตัดทิ้งหรือปรับปรุง

2.3 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.989

3. วิธีการรวบรวมข้อมูล

3.1 ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง มอบให้กับผู้อำนวยการโรงเรียนในตำบลแพรรักษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 และขอความอนุเคราะห์จากข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนโรงเรียนในตำบลแพรรักษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ได้แจกแบบสอบถามและเก็บคืนด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 11-20 มีนาคม 2563

3.2 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม จากนั้นนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในตำบลแพรรักษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อ รายด้าน และโดยภาพรวม

4.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ค่า t-test

4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์โดยใช้ค่า One Way Analysis of Variance ถ้าพบ ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ไปเปรียบเทียบ ใช้การทดสอบโดยวิธี Scheffe's method

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัย

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในตำบลแพorkษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในตำบลแพorkษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1 ด้านการมีวิสัยทัศน์	3.94	.69	มาก
2 ด้านความคิดสร้างสรรค์	3.90	.63	มาก
3 ด้านการยืดหยุ่นและปรับตัว	3.80	.70	มาก
4 ด้านการทำงานเป็นทีม	3.91	.71	มาก
รวม	3.89	.65	มาก

การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในตำบลแพorkษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา

โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในตำบลแพรรักษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	วุฒิการศึกษา				t	P
	ปริญญาตรี $\bar{X}$	S.D.	สูงกว่าปริญญาตรี $\bar{X}$	S.D.		
1 ด้านการมีวิสัยทัศน์	3.85	.678	4.11	.697	-1.844	.068
2 ด้านความคิดสร้างสรรค์	3.83	.606	4.04	.690	-1.654	.101
3 ด้านการยืดหยุ่นและปรับตัว	3.74	.665	3.92	.784	-1.283	.202
4 ด้านการทำงานเป็นทีม	3.84	.679	4.04	.785	-1.353	.179
รวม	3.81	.612	4.03	.712	-1.619	.108

การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในตำบลแพรรักษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิง

สร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านการทำงานเป็นทีม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการยืดหยุ่นและปรับตัว ไม่พบความแตกต่าง (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในตำบลแพรงษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน						F	P
	น้อยกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1 ด้านการมีวิสัยทัศน์	3.76	.67	4.05	.68	4.16	.65	3.611*	.030
2 ด้านความคิดสร้างสรรค์	3.72	.64	4.03	.61	4.10	.58	4.023*	.021
3 ด้านการยืดหยุ่นและปรับตัว	3.63	.74	3.92	.67	4.00	.60	2.885	.060
4 ด้านการทำงานเป็นทีม	3.73	.76	4.01	.64	4.14	.63	3.369*	.038
รวม	3.71	.65	4.00	.62	4.10	.59	3.883*	.024

* $p < .05$

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สูงกว่าข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี ส่วนข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในตำบลแพรงษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์ทำงาน	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	10 ปีขึ้นไป 4.10	5 - 10 ปี 4.00	น้อยกว่า 5 ปี 3.71
10 ปีขึ้นไป	4.10			*
5 - 10 ปี	4.00			
น้อยกว่า 5 ปี	3.71			

* $p < .05$

2. อภิปรายผลการวิจัย

2.1 การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในตำบลแพรวกฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการยืดหยุ่นและปรับตัว อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการปรับเปลี่ยนตนเองให้ทันตามสถานการณ์ของสังคมโลก จึงต้องพัฒนาตนเอง คิดปรับเปลี่ยนหาวิธีการใหม่ ๆ ในการทำงาน ซึ่งปัจจุบันผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษามากขึ้น มีการรอบแนวคิดในการบริหารสถานศึกษาที่ชัดเจนและมีการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบโดยใช้ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในลักษณะของผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพื่อจูงใจบุคลากรให้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัญหาของสถานศึกษา เพื่อนำไปกำหนดวิสัยทัศน์ เน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน มีทักษะการติดต่อประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงกระตุ้นศักยภาพของบุคลากรให้เกิดความกระตือรือร้นในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน อีกทั้งสามารถยืดหยุ่นและปรับตัวตามสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ จึงทำให้ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงแข ข่านอก (Kumnok, 2016) ที่ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุชา จันทน์แก้ว (Jankaew, 2016) ที่ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2.2 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในตำบลแพรวกฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงานซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.2.1 ข้าราชการครูที่มี วุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในตำบลแพรวกฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสามารถสื่อสารให้ข้าราชการครูมีความเข้าใจตรงกันในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการทำงานร่วมกันของทุกฝ่ายมีการสร้างขวัญกำลังใจและทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน ผลการวิจัยจึงพบว่า ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนชัย เนสะ (Nesalaeh, 2011) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามทัศนะ

ของบุคลากรโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดสตูล ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของรอชีเยห์ ลาเต๊ะ (Lateh, 2017) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

2.1.2 ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในตำบลแพรวกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านการทำงานเป็นทีม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ได้รับการกระตุ้นให้แสดงความคิดเห็นริเริ่มและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในส่วนต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย ตั้งแต่การวิเคราะห์วางแผนงานการดำเนินงาน ตลอดจนการประเมินผลการปฏิบัติงาน และส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกัน อีกทั้งผู้บริหารสามารถใช้ทักษะการสื่อสารและประสานงานกับบุคลากรในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี จึงทำให้ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน

สอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา ศิลา (Sila, 2013) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับปิยนุช เศรษฐี และสุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์ (Setthi and Wiwatthanon, 2017) ที่ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครูโรงเรียนในกลุ่มปากอ่าวเจ้าพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม มีการวางแผนพัฒนางาน มีการจัดหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม มีการสร้างความตระหนักให้ข้าราชการครูได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยสนับสนุนงบประมาณด้านต่างๆ รวมถึงการจัดหาสื่อการเรียนการสอน โครงการหรือกิจกรรมใหม่ ๆ เพื่อการจัดการเรียน

การสอนที่มีประสิทธิภาพแก่ผู้เรียน และเพื่อคงรักษามาตรฐานที่ดีในด้านการมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารต่อไป

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรพัฒนาดำเนินงานให้มีมาตรฐานมากขึ้น โดยการสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองเพื่อลดความตึงเครียด ในขณะที่มีการประชุมควรสร้างบรรยากาศให้เหมือนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์การทำงาน ยอมรับฟังและให้โอกาสข้าราชการครูหรือบุคลากรทางการศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผย มีการสร้างขวัญกำลังใจ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมบรรยากาศทาง

ความคิดที่ดีขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในตำบลแพกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพหรือการสังเคราะห์ตัวแปรอื่น ๆ ที่คาดว่าจะส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา หรือการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา

REFERENCES

- Amranan, K. (2015). *The Study of Creative Leadership of the School Principals in Mae Wong District under Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2*. M.Ed. Program in Educational Administration. Graduate School, Nakhon Sawan Rajabhat University. (in Thai)
- Chongvisal, R. (2013). *Leadership: Theories, Research, and Approaches to Development*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)
- Cohen, L.& Manion, L. & Morrison, K. (2011). *Research Methods in Education*. 5th Edition. New York: Routledge Falmer.
- Jankaew, A. (2016). *Creative Leadership of School Administration under the Office of Sisaket Primary Educational Service Area 4*. M.Ed. Program in Educational Administration. Burapha University. (in Thai)
- Kaemkate, W. (2012). *Research Methodology in Behavioral Sciences*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)

- Khampukern, S. (2018). **A Study of Creative Leadership of Educational Administrators in Wiang-San sai-Ngam Networking Center, Thoeng District, Chiang Rai Province.** M.Ed. Program in Educational Administration. Phayao University. (in Thai)
- Kumnok, D. (2016). **A Study of the Creative Leadership of the School Administrators under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 6.** M.Ed. Program in Educational Administration. Nakhon Ratchasima Rajabhat University. (in Thai)
- Lateh, R. (2017). **Creative Leadership of Islamic Private School Administrators in Pattani Province.** M.Ed. Program in Islamic Educational Administration and Management. Prince of Songkla University. (in Thai)
- Lunsumrong, P. (2017). **A Development of Creative Leadership Model for Basic School Administrators under the Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office.** Ph.D. Thesis in Educational Administration. Graduate School. North Bangkok University. (in Thai)
- Nesalaeh, W. (2011). **Transformational Leadership of Administrators as Perceived by Islamic Private School Personnel in Satun Province.** M.Ed. Program in Islamic Educational Administration and Management. Prince of Songkla University. (in Thai)
- Ngambanphue, A. (2017). **Creative Leadership of the School Directors in Secondary Schools in Amphur Muang Chachoengsao Province.** M.Ed. Program in Educational Administration. Burapha University. (in Thai)
- Pankong, P. (2016). **Creative Leadership of School Administrators under Chonburi Primary Educational Service Area Office 3.** M.Ed. Program in Educational Administration. Burapha University. (in Thai)
- Patipan, K. (2012). **A Structure Equation Model of Creative Leadership for Vocational College Administrators.** Ph.D. Thesis in Educational Administration. Graduate School, Khon Kaen University. (in Thai)
- Pulkaew, N. (2015). **The Creative Leadership of the School Administrators Under the Jurisdiction of Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 7.** M.Ed. Program in Educational Administration. Graduate School, Chaiyaphum Rajabhat University. (in Thai)

- Rathanit, S. (2010). **Principle, Theory and Practice of Educational Administration**. 2nd edition. Bangkok: Khaofang Publisher. (in Thai)
- Setthi, P.1 and Wiwatthanon S.2 (2017). **Desirable Characteristics of School Administrators According to the Teachers' Opinion in Schools of Pak Ao Chao Phraya Group Under Samutprakarn Primary Educational Service Area Office 1**. M.Ed. Program in Educational Administration. Pathumthani University. (in Thai)
- Sila, K. (2013). **The study of Formative Leadership of School Executive in School Under Bangkok Metropolis the Administrative Office of Bangkhen District**. Master Project, M.Ed. Program in Educational Administration. Graduate School, Srinakharinwirot University. (in Thai)
- Wichob, B. (2017). **Creative Leadership of School Directors in Amphur Muang: Prachinburi Province Under the Secondary Educational Service Area Office 7**. M.Ed. Program in Educational Administration. Burapha University. (in Thai)